

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

2016

Pramerica

www.pramerica.pl

SPIS TREŚCI

Podsumowanie.....	3
A. Działalność i wyniki operacyjne	4
A.1. Działalność.....	4
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	5
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	6
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	7
A.5. Wszelkie inne informacje	7
B. System zarządzania	8
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	8
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.....	9
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	11
B.4. System kontroli wewnętrznej	13
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego.....	13
B.6. Funkcja aktuarialna.....	14
B.7. Outsourcing	14
B.8. Wszelkie inne informacje.....	14
C. Profil ryzyka.....	15
C.1. Ryzyko aktuarialne.....	15
C.2. Ryzyko rynkowe	15
C.3. Ryzyko kredytowe.....	16
C.4. Ryzyko płynności.....	16
C.5. Ryzyko operacyjne	16
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	17
C.7. Wszelkie inne informacje.....	18
D. Wycena do celów wypłacalności	19
D.1. Aktywa.....	19
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.....	21
D.3. Inne zobowiązania	25
D.4. Alternatywne metody wyceny	26
D.5. Wszelkie inne informacje	26
E. Zarządzanie kapitałem.....	27
E.1. Środki własne	27
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	28
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.....	29
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	29
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.....	30
E.6. Wszelkie inne informacje.....	30
Załączniki.....	31

PODSUMOWANIE

Pramerica Życie TUiR SA (Pramerica, Spółka) specjalizuje się w dziedzinie ochronnych ubezpieczeń na życie. Misją Spółki jest pomaganie klientom w osiągnięciu bezpieczeństwa finansowego i spokoju ducha, poprzez ochronę wartości najważniejszych – życia i zdrowia.

Pramerica należy do grupy kapitałowej Prudential Financial, Inc.¹ (PFI) - jednej z największych instytucji finansowych na świecie z ponad 140-letnią historią. Spółkę na rynku wyróżnia wyjątkowa dbałość o klientów i ich zaufanie, a także najwyższe standardy obsługi. Pramerica swoim klientom daje realne oparcie finansowe w momencie, gdy tego najbardziej potrzebują, a przez cały okres współpracy zapewnia ochronę tego, co dla nich najważniejsze, pomagając im czerpać więcej z życia.

Pramerica prowadzi działalność ubezpieczeniową w dwóch obszarach biznesowych: w działalności bezpośredniej oraz w reasekuracji czynnej.

Pramerica w 2016 roku odnotowała zysk netto w wysokości 19,7 mln PLN. Wynik ten jest o 181% wyższy od ubiegłorocznego. Przypis składki brutto towarzystwa również wzrósł w porównaniu do roku 2016 o 10% i wyniósł 249,0 mln PLN.

Pramerica utrzymuje niezmiennie wysoki poziom bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów, określany poprzez wskaźnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) kapitałami własnymi. Wskaźnik ten na koniec 2016 roku wyniósł 200,8%, co daje wynik dwukrotnie wyższy niż wymagany przez regulacje. Wpływ na stabilną sytuację finansową Spółki ma także bezpieczna polityka inwestycyjna, opierająca się na inwestowaniu głównie w skarbowe papiery dłużne. Przychody z lokat za rok 2016 wyniosły ponad 25,4 mln PLN i były o około 8% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Celem niniejszego raportu jest spełnienie wymogów ujawniania informacji publicznych w ramach systemu Wypłacałość II. Elementy ujawnienia odnoszą się do działalności i wyników operacyjnych, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności oraz zarządzania kapitałem Spółki.

¹ Prudential Financial, Inc., spółka zarejestrowana w Stanach Zjednoczonych, nie jest powiązana w żaden sposób z Prudential plc, spółką zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii.

A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE

A.1. DZIAŁALNOŚĆ

Pramerica Życie TUiR S.A. posiada siedzibę w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS: 0000008906, NIP: 526-22-62-838, REGON: 013281575.

Organem odpowiedzialnym za nadzór finansowy nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego:

Dane kontaktowe:

Komisja Nadzoru Finansowego
Plac Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych: BDO Sp. z o.o. wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych (prowadzona przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów) pod nr 3355.

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie: Michał Włodarczyk, Biegły Rewident nr ewidencyjny: 12436.

Dane kontaktowe:

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

Pramerica jest Spółką należącą do grupy kapitałowej PFI z siedzibą w stanie New Jersey w Stanach Zjednoczonych.

Adres siedziby PFI:

751 Broad Street
Newark, NJ, 07102
Stany Zjednoczone

PFI to jedna z największych i stabilnych finansowo instytucji finansowych na świecie. PFI działa w sektorze usług finansowych od ponad 140 lat i jest liderem w Stanach Zjednoczonych. Aktywa PFI na 31 grudnia 2016 r. wynosiły ponad bilion (1 264 mln) USD. Na 31 grudnia 2016 r. jedynym akcjonariuszem Pramerica była spółka Prudential International Insurance Holdings, Ltd. posiadająca 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Pramerica prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń na życie w następujących liniach biznesowych:

- ubezpieczenia zdrowotne,
- ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
- pozostałe ubezpieczenia na życie,

oraz w zakresie reasekuracji ubezpieczeń na życie w liniach biznesowych:

- reasekuracji ubezpieczeń zdrowotnych,
- reasekuracji ubezpieczeń na życie.

Spółka prowadzi działalność na terytorium Polski.

A.2. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Pramerica w 2016 roku odnotowała zysk netto w wysokości 19,7 mln PLN. Wynik ten jest o 181% wyższy od ubiegłorocznego. Przypis składki brutto Spółki również wzrósł i wyniósł 249,0 mln PLN.

W Tabeli 1 przedstawione zostały uzyskane przychody i poniesione koszty w ramach działalności operacyjnej dla bieżącego okresu sprawozdawczego (wartości w tysiącach PLN). Wyniki zostały opracowane w oparciu o polskie standardy rachunkowości.

LINIA BIZNESOWA	2016
Składki przypisane brutto	
Ubezpieczenia zdrowotne	69 482
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	80 334
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 557
Pozostałe ubezpieczenia na życie	62 095
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	2 235
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	21 263
Razem	248 965
 Składki zarobione netto	
Ubezpieczenia zdrowotne	66 016
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	79 894
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 511
Pozostałe ubezpieczenia na życie	57 875
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	2 235
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	21 263
Razem	240 794
 Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	
Ubezpieczenia zdrowotne	30 376
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	15 847
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 148
Pozostałe ubezpieczenia na życie	18 903
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	825
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	7 872
Razem	76 970

**Zmiana stanu pozostały rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udział
własnym netto**

Ubezpieczenia zdrowotne	1 890
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	52 845
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	8 425
Pozostałe ubezpieczenia na życie	1 913
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	0
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	0
Razem	65 072

Koszty działalności ubezpieczeniowej

Ubezpieczenia zdrowotne	31 273
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	28 311
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 711
Pozostałe ubezpieczenia na życie	27 967
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	11
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	100
Razem	93 374

Tabela 1: Wynik techniczny ubezpieczeń na życie.

Pramerica osiąga przychody ze składek w związku z prowadzoną działalnością bezpośrednią w zakresie ubezpieczeń indywidualnych i grupowych oraz w związku z działalnością reasekuracyjną. Składka przypisana brutto w 2016 roku wyniosła 249,0 mln PLN, z czego 9,4% pochodziło z reasekuracji czynnej, natomiast 90,6% z działalności bezpośrednią. Odszkodowania i świadczenia netto wypłacone w okresie sprawozdawczym wyniosły 77,0 mln PLN, a koszty działalności ubezpieczeniowej 93,4 mln PLN. W kwocie składek przypisanych brutto w roku obrotowym równej 249,0 mln PLN zawarte są składki otrzymane z tytułu reasekuracji czynnej w wysokości 23,5 mln PLN.

A.3. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ)

Łączny wynik z działalności lokacyjnej Pramerica w bieżącym okresie sprawozdawczym wyniósł 25,0 mln PLN.

W Tabeli 2 przedstawione zostały przychody i koszty z działalności lokacyjnej wykazane przez Pramerica w bieżącym okresie sprawozdawczym, w podziale na grupy aktywów (wartości w tysiącach PLN).

AKTYWA	PRZYCHODY Z LOKAT	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	22 907	223
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	404	0
Pozostałe pożyczki	1 654	0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	470	207
Razem	25 435	431

Tabela 2: Przychody i koszty z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej).

Pramerica w 2016 roku zrealizowała plan wyniku z działalności lokacyjnej na poziomie 103%.

Ponadto Spółka odnotowała niezrealizowane zyski z tytułu wyceny lokat związanych z ubezpieczeniami na życie, gdy ryzyko (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający w wysokości 1,7 mln PLN.

Na 31 grudnia 2016 r. niezrealizowane zyski z tytułu aktualizacji wyceny dłużnych papierów wartościowych oraz jednostek uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych ujęte w kapitale własnym wyniosły 44,6 mln PLN.

A.4. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka nie rozpoznała istotnych przychodów i kosztów innych, niż przychody i koszty z działalności operacyjnej lub lokacyjnej.

A.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki zostały zawarte w rozdziałach A.1-A.4.

B. SYSTEM ZARZĄDZANIA

B.1. INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

Ogólne zasady systemu zarządzania w Pramerica, tj. systemu regulacji i procedur określających wytyczne do działania organów Spółki, wynikają z regulacji ustawowych, w szczególności z Kodeksu spółek handlowych i ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów regulujących funkcjonowanie rynku ubezpieczeniowego, standardów wewnętrznych, jak również przyjętych standardów obowiązujących w grupie PFI.

Ponadto zasady kształtowania relacji z interesariuszami ustala własny Kodeks Postępowania Pramerica odzwierciedlający wartości, którymi kieruje się Spółka i przedstawiający oczekiwania pożądanych zachowań. Jest on także podstawą zasad wewnętrznych Pramerica.

Pramerica uznał, że system zarządzania jest obecnie adekwatny i uwzględnia skalę i złożoność działalności Spółki. System zarządzania pozwala na efektywne zarządzanie ryzykiem, zgodnie z obecnym profilem ryzyka Spółki. Przyjęta struktura organizacyjna wspiera cele strategiczne i działania Spółki oraz zapewnia, że Zarząd może podejmować świadomie decyzje biznesowe z pełnym uwzględnieniem wpływu na ekspozycje związane z ryzykiem. Pramerica poddaje system zarządzania regularnemu przeglądowi w ramach jego ciągłego doskonalenia.

Władzami Pramerica są: Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza oraz Zarząd. Strukturę organizacyjną władz Pramerica oraz zakres ich działania określa Statut Pramerica oraz regulaminy Rady Nadzorczej i Zarządu. Do reprezentowania i prowadzenia spraw Spółki upoważniony jest Zarząd, zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w Statucie Pramerica. Schemat akceptacyjny związany z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji przez Zarząd Spółki określają matryce decyzyjne Pramerica, przyjmowane w drodze uchwały Zarządu. Zarząd może udzielać pełnomocnictw pracownikom do działania w imieniu Pramerica.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza działa na podstawie Regulaminu przyjętego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Zgodnie ze Statutem w skład Rady Nadzorczej wchodzi trzech członków. Członkowie Rady są powoływani przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji trwającej trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Rada Nadzorcza sprawuje stał nadzór nad działalnością Pramerica we wszystkich jej dziedzinach, a w szczególności:

- opiniuje bilans roczny, rachunek zysków i strat oraz roczne sprawozdania Zarządu Spółki;
- opiniuje wniosek Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku i pokrycia straty;
- zatwierdza wnioski Zarządu Spółki w sprawach nabycia, obciążania i zbywania nieruchomości Spółki;
- rozpatruje inne sprawy wnoszone przez Zarząd Spółki;
- powołuje, odwołuje i zawiesza w czynnościach Członków Zarządu;
- wybiera biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdań finansowych Spółki;
- uchwała Regulamin Zarządu;
- uchwała Regulamin Komitetu Audytu.

W ramach Rady Nadzorczej w Pramerica funkcjonuje Komitet Audytu. Przewodniczący Rady Nadzorczej pełni jednocześnie funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu.

W ramach zadań powierzonych Komitetowi Audytu, Rada Nadzorcza jest w szczególności odpowiedzialna za:

- nadzorowanie działań Zarządu Spółki i pracowników w zakresie prawidłowości procesu sprawozdawczości finansowej;
- opiniowanie podstawowych zasad istniejącego w Spółce systemu sprawozdawczości finansowej i rachunkowości;
- nadzorowanie działalności Spółki w zakresie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie prac biegłego rewidenta.

Zarząd

Zgodnie ze Statutem Spółki, Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Zarząd składa się z dwóch lub większej liczby członków, a liczbę i funkcje Członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Zarząd działa na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą.

Zarząd prowadzi sprawy Pramerica i ją reprezentuje. Zarząd opracowuje strategię rozwoju Spółki i jest odpowiedzialny za jej wdrożenie. Realizując zasadę sprawnego i rozważnego zarządzania, Zarząd jest odpowiedzialny za inicjowanie i realizację programów, mających na celu zwiększenie wartości Spółki i zwrotu z inwestycji dla akcjonariuszy oraz ochronę interesów klientów i pracowników.

Zarząd, podejmując decyzje, dokłada wszelkich starań, aby zapewnić jak najpełniejszą realizację interesów akcjonariuszy, klientów, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących w zakresie działalności Pramerica.

Zarząd Spółki działa kolegialnie, a wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu ustalony jest przez Zarząd. Na tej podstawie Członkowie Zarządu osobiście nadzorują prace poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki lub poszczególne obszary działalności Spółki, ponosząc odpowiedzialność za realizację ich podstawowych zadań.

Wewnętrzny podział kompetencji Zarządu na 31 grudnia 2016 r. został przedstawiony na poniższym diagramie:

Diagram 1: Podział odpowiedzialności pomiędzy Członków Zarządu Spółki.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał. Uchwały Zarządu Spółki zapadają na posiedzeniu Zarządu.

Zarząd Spółki przyjął strukturę organizacyjną, w celu dostosowania do wymogów oraz potrzeb operacyjnych. Struktura organizacyjna jest odpowiednia i wspiera realizację celów strategicznych Spółki. Struktura jest wystarczająco elastyczna, aby mogła zostać w odpowiednim czasie dostosowana do zmian celów strategicznych, jak również do zmian zakresu prowadzonej działalności lub otoczenia biznesowego Spółki.

Wszyscy Członkowie Zarządu stanowią stały skład posiedzeń Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Inwestycyjnego.

B.2. WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI

Pramerica, działając zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, wprowadziła zasady dotyczące kompetencji i reputacji dla kluczowych funkcji w Spółce. Jako kluczowe Pramerica identyfikuje funkcje Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu oraz osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje, w tym:

- funkcję zarządzania ryzykiem,
- funkcję zgodności z przepisami,
- funkcję audytu wewnętrznego,
- funkcję aktuarialną.

Osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje w strukturze organizacyjnej podlegają bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Spółka stosuje procedurę dotyczącą Kompetencji i Rękodzieli, zawierającą zasady oceny kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy, odpowiedniego doświadczenia i umiejętności osób pełniących kluczowe funkcje w Spółce, w celu zapewnienia stabilnego, skutecznego i profesjonalnego zarządzania Spółką i nadzoru nad nią. Osoby powoływane na Członków Rady Nadzorczej spełniają wymagania ustawowe, a zwłaszcza dają rękodzielstwo prowadzenia spraw Spółki w sposób profesjonalny, opierając się na swoim doświadczeniu i znajomości rynków finansowych.

Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną może być wyłącznie Aktuariusz.

Obecnie zapewnienie kompetencji jest w Pramerica oparte na podstawowych procesach:

- procedura rekrutacji,
- proces oceny rocznej pracowników,
- proces przeglądu biznesu dokonywany przez Radę Nadzorczą,
- proces szkoleń i doskonalenia zawodowego.

Procedura wskazuje kryteria oceny oraz dokumenty konieczne do przeprowadzenia tej oceny i jest stosowana wobec każdej osoby pełniącej funkcję kluczową w Spółce. Ocena indywidualna dokonywana jest jako ocena uprzednia przed powierzeniem nadzorowania kluczowej funkcji lub jako coroczna ocena następcza w trakcie pełnienia tej funkcji. Zgodnie z procedurą, proces oceny jest dokumentowany na piśmie. Pramerica wraz z informacją o powołaniu danej osoby na stanowisko osoby pełniącej kluczową funkcję przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego wszystkie niezbędne informacje. Zasady te są zgodne z wartościami i długoterminowymi interesami Pramerica.

Do kompetencji i obowiązków osób nadzorujących inne kluczowe funkcje należy:

Funkcja zarządzania ryzykiem:

- Opracowanie zasad zarządzania ryzykiem w organizacji;
- Opracowanie struktury ramowej zarządzania ryzykiem, w szczególności: polityki zarządzania ryzykiem jak i określenia zasobów niezbędnych do jej wdrożenia i przestrzegania;
- Opracowanie procesu, procedur zarządzania ryzykiem, ustalenie kryteriów ryzyka, metodyki identyfikacji, analizy i oceny ryzyka, postępowanie z ryzykiem, monitorowanie i przeglądy;
- Kontrola ryzyka i postulowanie, opracowywanie, uzgadnianie oraz egzekwowanie ustalonych tolerancji i limitów ryzyka wśród wskazanych kategorii ryzyk;
- Raportowanie statusu ryzyk i efektywności systemu zarządzania ryzykiem do poziomu Zarządu i Rady Nadzorczej;
- Przestrzeganie zgodności z wymaganiami prawnymi w zakresu zarządzania ryzykiem;
- Kształtowanie polityki informacyjnej w zakresie kształtowania świadomości pracowników w tym zakresie.

Funkcja zgodności z przepisami (Compliance):

- Opracowywanie i wdrażanie polityk, systemów i procesów zapewniających zgodność prawną we wszystkich obszarach działalności Spółki;
- Nadzorowanie zgodności wewnętrznych procesów Pramerica z wymogami, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów regulacyjnych we wszystkich liniach biznesowych oraz w centrali Spółki;
- Kontrolowanie wdrażania zaleceń pokontrolnych;
- Zapewnienie odpowiedniego poziomu wiedzy z zakresu Compliance w organizacji w tym budowanie kultury respektowania regulacji prawnych i nadzór nad procesami szkoleniowymi.

Funkcja audytu wewnętrznego:

- Nakreślanie i realizacja harmonogramów kontroli zgodnie z ogólnymi wytycznymi programu audytów wewnętrznych;
- Tworzenie i wdrażanie procedur, narzędzi i dokumentów audytów oraz pism przewodniczących zgodnie ze standardami i dobrymi praktykami procesów audytowych;
- Prowadzenie audytów wewnętrznych we wszystkich departamentach Spółki zgodnie z przepisami prawa, wytycznymi organów nadzoru i międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego;
- Opracowywanie raportów rekomendacji i zaleceń po audytowych oraz monitorowanie ich realizacji;
- Współpraca z Działem Zgodności z Przepisami oraz Działem Zarządzania Ryzykiem przy dochodzeniach w sprawach wykrytych nieprawidłowości;
- Formułowanie zaleceń do systemów kontroli wewnętrznej, pomoc w ich testowaniu, wdrażaniu i szkoleniach;
- Budowanie poprzez szkolenia świadomości organizacyjnej związanej z audytem wewnętrznym.

Funkcja aktuarialna:

- Nadzorowanie obszaru obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- Nadzorowanie funkcji aktuarialnej w zakresie wymogów wypłacalności;
- Nadzór nad Działem Aktuarialnym i funkcją aktuarialną;
- Formalne zatwierdzenie dokumentacji aktuarialnej;
- Nadzór nad procesem tworzenia oraz wyceny produktów ubezpieczeniowych;
- Nadzór nad obszarem reasekuracji.

Pramerica stosuje odpowiednie proporcje pomiędzy stałymi i zmiennymi składnikami całkowitego wynagrodzenia dla osób w ramach funkcji kluczowych. W celu zminimalizowania zachęt do podejmowania nadmiernego ryzyka, zmienne wynagrodzenie stanowi zrównoważony procent całkowitego wynagrodzenia. Wynagrodzenie zasadnicze stanowi wystarczająco dużą część całkowitego wynagrodzenia pracowników, aby we właściwy sposób zarządzać ryzykiem prowadzenia działalności. Zasady oraz wydane na ich podstawie regulacje opisują tryb przyznawania osobom na stanowiskach kierowniczych i Członkom Zarządu zmiennych składników wynagrodzeń powiązanych z wynikami i efektami pracy. Zmienne składniki wynagrodzeń, tzw. premia, przyznawane są na podstawie regulacji wewnętrznych, po rozliczeniu celów premiowych za dany okres (rok kalendarzowy). Wysokość premii dla Członków Zarządu ostatecznie określa Rada Nadzorcza, natomiast dla osób na stanowiskach kierowniczych w Spółce jest to decyzja Zarządu. Jednocześnie w Pramerica realizowana jest zasada pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia.

B.3. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, W TYM WŁASNA OCENA RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Pramerica realizuje swoje cele biznesowe w sposób bezpieczny i adekwatny do skali ponoszonego ryzyka. Celem zarządzania ryzykiem jest identyfikacja potencjalnych zdarzeń, które mogą wpływać na Pramerica i realizację jej celów, oraz utrzymanie ryzyka w ustalonych granicach.

Skuteczność systemu zarządzania ryzykiem przejawia się w Pramerica poprzez:

- udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem w tym w Komitecie ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitecie Inwestycyjnym,
- okresowe przeglądy oraz akceptację oszacowanych ryzyk i raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Przyjęta w Pramerica Polityka Zarządzania Ryzykiem wyznacza główne elementy wszechstronnego podejścia do ryzyka związanego z prowadzoną przez Spółkę działalnością i wynikającego z przyjętej strategii biznesowej. Definiuje zidentyfikowane przez Spółkę rodzaje ryzyka, wskazuje cele oraz towarzyszące im zasady zarządzania ryzykiem, docelową strukturę ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz akceptowany poziom ryzyka. Polityka Zarządzania Ryzykiem jest integralną częścią procesu zarządzania w Pramerica.

System zarządzania ryzykiem oparty jest w Pramerica na poziomach kompetencyjnych.

Pierwszy poziom to Rada Nadzorcza, która dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założień w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Pramerica. W tym celu Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażona jest Pramerica, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Kolejny poziom to Zarząd Spółki, który odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne, dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.

Trzeci poziom kompetencyjny jest wspierany przez następujące komitety:

- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, który inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Pramerica pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Komitet opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie.
- Komitet Inwestycyjny, który wydaje opinie i decyzje dotyczące w szczególności zakresu operacji na rynkach pieniężnych i kapitałowych zgodnie z kompetencjami i limitami określonymi w Polityce Inwestycyjnej, zajmuje się

zarządzaniem ryzykiem rynkowym, analizując ekspozycję na dane ryzyko oraz odpowiada za zarządzanie kapitałem.

Kolejny poziom kompetencyjny, w ramach systemu zarządzania, to podejście operacyjne do zarządzania ryzykiem oparte na zasadzie trzech linii obrony:

- Pierwsza linia obrony jest reprezentowana przez wszystkie obszary organizacyjne. Przede wszystkim kadra zarządzająca odpowiada za wdrożenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem w nadzorowanym przez siebie obszarze, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań kontrolnych i monitorujących mających na celu odpowiednie ograniczanie lub eliminację występujących ryzyk.
- Druga linia obrony obejmuje zarządzanie ryzykiem poprzez wewnętrzne komórki zajmujące się identyfikacją, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka oraz kontrolą ograniczeń. W ramach drugiej linii obrony w Pramerica główną rolę pełnią: Dział Zarządzania Ryzykiem, Dział Zgodności z Przepisami (Compliance), które są wspierane przez Dział Finansowy, Dział Aktuarialny, Dział Bezpieczeństwa IT oraz Dział Prawny.
- Trzecia linia obrony to wszelkie działania w ramach audytu wewnętrznego. Dział Audytu Wewnętrznego ma za zadanie kontrolowanie i ocenianie skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Pramerica. Audytor Wewnętrzny dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji z wewnętrznymi regulacjami Pramerica.

Pozostali pracownicy Pramerica mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obowiązujących w Spółce w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Pramerica należy:

- zbieranie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- audit skuteczności zarządzania ryzykiem w Pramerica.

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Pramerica następuje poprzez:

- opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Strategii Działania Pramerica, w której jednym z podstawowych celów jest zapewnienie odpowiedniego kapitału na pokrycie podejmowanych przez Pramerica rodzajów i wysokości ryzyka,
- określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Pramerica. Analiza profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawarta jest w szczegółowych regulacjach obowiązujących w Pramerica,
- opracowanie i bieżąca aktualizacja regulacji wewnętrznych Pramerica, dotyczących działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności w Pramerica to wewnętrzna ocena ryzyk związanych z bieżącym strategicznym biznesplanem Pramerica oraz tego, czy firma dysponuje zasobami kapitałowymi niezbędnymi do pokrycia tych ryzyk. Proces ten pozostaje wspólnierny do charakteru, skali i złożoności działalności firmy i Zarząd bierze za niego odpowiedzialność. Proces obejmuje dające się przewidzieć istotne ryzyka. Opisuje profil ryzyka obejmujący ryzyka, dla których dostępne są informacje ilościowe, a także ekspozycje trudniejsze do skwantyfikowania, jak ryzyko operacyjne, ryzyko reputacji i ryzyko biznesowe. Proces jest koordynowany przez Dział Zarządzania Ryzykiem, który zbiera wszystkie dokumenty zawierające analizy ryzyka. Na bazie analiz i raportów wewnętrznych Spółki przygotowywany jest raport zbiorczy. Raport dotyczący własnej oceny ryzyka i wypłacalności zawiera porównanie profilu ryzyka organizacji z obecną gotowośćią do podejmowania ryzyka, określoną przez Zarząd. Wykazuje również, że dostępne zasoby kapitałowe są adekwatne. Pramerica charakteryzuje się obecnie niskim profilem ryzyka. Proces jest dokonywany corocznie oraz w założeniu zostanie wykonany w każdej sytuacji istotnej zmiany profilu ryzyka Spółki. Etapy procesu powiązane są z posiedzeniami Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem, na którym omawiane są wszystkie analizy związane z bieżącą i prognozowaną ekspozycją Spółki na ryzyka. Wpływ wyników procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności może mieć wpływ na zarządzanie kapitałem.

B.4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

System kontroli wewnętrznej Pramerica jest dostosowany do struktury organizacyjnej, złożoności prowadzonej działalności, skali oraz profilu ryzyka Spółki. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie regulacje, procedury i struktury organizacyjne, które działając razem zmierzają do zapewnienia:

- zgodności działania ze strategią,
- efektywności i skuteczności procedur,
- ochrony aktywów,
- przeciwdziałania stratom i błędom oraz utracie reputacji,
- bezpieczeństwa, stabilności i efektywności operacji,
- niezawodności i kompletności rachunkowości oraz informacji zarządczej,
- zgodności transakcji z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami nadzorczymi, wewnętrznymi planami, przepisami i procedurami,
- wsparcia decyzyjnego.

System kontroli wewnętrznej Pramerica funkcjonuje w celu zapewnienia efektywnej kontroli procesów operacyjnych. Kontrola wewnętrzna jest w Spółce procesem ciągłym, realizowanym na wszystkich poziomach organizacyjnych, poprzez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne oraz osoby nadzorujące na wszystkich poziomach zarządczych, w tym wszystkich pracowników.

Rada Nadzorcza Spółki sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej i ocenia jego niezależność, wiarygodność, adekwatność i efektywność. Rada Nadzorcza wykonuje nadzór pełniąc również w tym zakresie rolę Komitetu ds. Audytu. Zarząd jest odpowiedzialny za projektowanie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz regularny przegląd polityk, strategii i procedur go tworzących, jak również za ogólną efektywność systemu kontroli wewnętrznej, dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Spółki.

System kontroli wewnętrznej obejmuje następujące poziomy kontroli:

- kontrola funkcjonalna wykonywana we wszystkich obszarach Pramerica na stanowiskach kierowniczych i stanowiskach samodzielnego, którym powierzono w określonym zakresie obowiązki kontrolne na podstawie obowiązujących procedur,
- kontrola instytucjonalna obejmuje czynności przeprowadzane przez Dział Zgodności z Przepisami (Compliance), który bada i ocenia adekwatność oraz skuteczność systemu kontroli wewnętrznej.

Dział Zgodności z Przepisami przeprowadza ocenę zgodności i efektywności procesów z kluczowymi wymogami prawnymi związanymi z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ocena ta również zakłada przeprowadzanie działań naprawczych w przypadku wykrycia nieprawidłowości. Działania te mają na celu usprawnienia systemu kontroli wewnętrznej oraz w konsekwencji prowadzą do ograniczania ryzyka braku zgodności z przepisami, związanego z działalnością Spółki.

B.5. FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Audit Wewnętrzny jest odpowiedzialny za badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Spółce oraz dokonywanie oceny systemu zarządzania Spółką, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Spółki. Rolą Audytu Wewnętrznego jest przekazywanie Zarządowi Pramerica, Komitetowi Audytu oraz organom nadzoru niezależnego, obiektywnego, rzecznego, wartościowego i terminowego zapewnienia, co do prawidłowości zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontrolnych ograniczających istniejące i zmieniające się rodzaje ryzyka oraz co do skuteczności ładu korporacyjnego.

Pracami Audytu Wewnętrznego kieruje Auditor Wewnętrzny. Nadzór nad Audytem Wewnętrznym sprawuje Rada Nadzorcza poprzez Komitet Audytu. Pod względem organizacyjnym Auditor Wewnętrzny podlega Prezesowi Zarządu Spółki. Zadania Audytora Wewnętrznego są realizowane w sposób niezależny, aczkolwiek pod nadzorem Komitetu Audytu.

Auditor Wewnętrzny pozostaje niezależny od czynności stanowiących przedmiot audytu i nie posiada związanych z nimi uprawnień ani zadań operacyjnych.

B.6. FUNKCJA AKTUARIALNA

Pramerica posiada skutecną funkcję aktuarialną, stanowiącą osobny dział w Spółce.

Do głównych zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- współpraca przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem,
- wycena produktów ubezpieczeniowych.

B.7. OUTSOURCING

Pramerica nie stosuje outsourcingu w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1844, dalej: Ustawa) tj. nie powierza innym podmiotom wykonywania czynności i funkcji określonych w art. 73 (czynności ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych lub funkcji należących do systemu zarządzania). Pramerica korzysta z usług podmiotów trzecich, które wspierają szeroko pojętą działalność operacyjną. Żaden z usługodawców nie wykonuje jednak w imieniu i na rzecz Pramerica czynności lub funkcji objętych zakresem regulacji art. 46 ust. 1 pkt 4 oraz art. 73 – 75 Ustawy. Zgodnie z wewnętrznymi wymogami przyjętymi w ramach grupy kapitałowej, Pramerica stosuje wymogi jakościowe w zakresie doboru i zarządzania relacjami z tymi podmiotami, regulowane wewnętrzna Procedurą Wyboru i Zarządzania Dostawcami. Pramerica przed nawiązaniem współpracy z dostawcą, w oparciu o system zarządzania ryzykiem, podejmuje sformalizowane działania należytej staranności mające na celu: ustalenie stabilności finansowej dostawcy, reputacji, posiadania przez niego odpowiednich programów dotyczących prywatności, bezpieczeństwa, a także programów ciągłości działania, oraz innych ważnych z punktu widzenia Pramerica kwestii mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo Pramerica i jej interesariuszy, w szczególności klientów.

B.8. WSZELKIE INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące systemu zarządzania Spółki zostały zawarte w rozdziałach B.1-B.7.

C. PROFIL RYZYKA

Pramerica specjalizuje się w ochronnych ubezpieczeniach na życie, działając w dwóch obszarach: bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najważniejszym typem ryzyka ponoszonego przez Pramerica jest ryzyko aktuarialne. Pramerica w swojej działalności identyfikuje również inne ryzyka:

- ryzyko finansowe, w tym ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe i ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko strategiczne,

oraz inne, uznane przez Pramerica za znaczące.

C.1. RYZYKO AKTUARIALNE

Ryzyko aktuarialne związane jest z odchyleniami, mającymi wpływ na przyszłe zobowiązania. Jest mierzone jako różnica pomiędzy wartością bieżącą przepływów finansowych wynikającą z najlepszych szacowanych założeń ubezpieczeniowych a rzeczywistymi wynikami osiąganyimi przez Spółkę. Ryzyko aktuarialne w Pramerica obejmuje następujące rodzaje ryzyk:

- ryzyko śmiertelności,
- ryzyko długowieczności,
- ryzyko zachorowalności,
- ryzyko rezygnacji z umów ubezpieczenia,
- ryzyko kosztów,
- ryzyko katastroficzne.

Pomiar ryzyka aktuarialnego prowadzony jest przy zastosowaniu w szczególności: analizy wybranych wskaźników, statystyk ekspozycji i wrażliwości oraz wiedzy i doświadczenia pracowników Spółki. Pramerica zarządza ryzykiem aktuarialnym głównie poprzez:

- decyzje strategiczne i plany sprzedażowe,
- wyliczanie i monitoring adekwatności rezerw technicznych,
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego,
- reasekurację bierną w przypadku wysokich ryzyk jako narzędzie łagodzenia ryzyka ubezpieczeniowego.

Istotna koncentracja ryzyka występuje w grupowych ubezpieczeniach na życie w przypadku ubezpieczonych pracowników w jednej lokalizacji. Czynnikami ryzyka jest masowy nieszczęśliwy wypadek (katastrofa, atak terrorystyczny) skutkujący wypłatą świadczeń dla wielu osób. Ryzyko kumulacji wypłat świadczeń zaadresowane jest reasekuracją katastroficzną. Ryzyko rezygnacji z umów, ryzyko kosztów oraz śmiertelności są najbardziej znaczące w łącznej sumie wymogów kapitałowych (bez dywersyfikacji).

C.2. RYZYKO RYNKOWE

Pramerica definiuje ryzyko rynkowe jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahania poziomu i zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych.

Pramerica identyfikuje ryzyko utrzymania się niskiego poziomu stóp procentowych i regularnie je monitoruje. Niski poziom stóp procentowych oznacza dla Spółki niższe stopy zwrotu z inwestycji.

Działaniami podjętymi w celu minimalizowania ryzyka stóp procentowych są:

- dywersyfikacja produktowa poprzez zwiększanie udziału ubezpieczeń uzależnionych w mniejszym lub minimalnym stopniu od utrzymujących się niskich stóp procentowych, czyli: terminowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia zdrowotne i od nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia grupowe z funduszem kapitałowym,

- prace nad strategią poprawy rentowności działalności inwestycyjnej poprzez inwestycje w klasy aktywów alternatywnych w stosunku do obecnej struktury portfela.

Pramerica analizuje ekspozycję w zakresie ryzyka walutowego podczas corocznego procesu budżetowego. W latach 2017-2019 Pramerica zamierza kontynuować swoją strategię zmniejszania kwoty zobowiązań denominowanych w EUR i USD. Spółka uznaje to ryzyko za ograniczone i niemające wpływu na wymogi kapitałowe.

C.3. RYZYKO KREDYTOWE

Pramerica definiuje ryzyko kredytowe jako dodatkowe ryzyko, na jakie narażona jest Spółka, wynikające z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub z dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot/emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych podmiotów.

Biorąc pod uwagę fakt, że Pramerica w ramach swojej działalności nie nabywa obecnie instrumentów finansowych innych niż długoterminowe obligacje skarbowe, ryzyko w tym obszarze należy ocenić jako nieistotne.

Ryzyko koncentracji w ramach ryzyka kredytowego, Pramerica definiuje jako bankructwo kontrahenta (innego niż Państwo lub podmiot, którego akcje lub inne aktywa podlegają odliczeniu od własnych środków Spółki), w odniesieniu do którego Pramerica ma wysoką koncentrację inwestycji, przy równoczesnym założeniu, że prawdopodobieństwo niewywiązania się i wynikającej z niego straty zależy od ratingu podmiotu.

Pramerica przechowuje nadwyżki środków w dwóch bankach, dla których w Polityce Inwestycyjnej określono formalne limity. Monitoring limitów prowadzony jest codziennie przez członków Komitetu Inwestycyjnego.

Banki zostały wybrane z uwzględnieniem takich czynników jak: przyznany rating kredytowy, wyniki finansowe, zakres oferty produktowej, koszt oferowanych usług. Ryzyko bankructwa wybranych banków cechuje się bardzo niskim prawdopodobieństwem.

C.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Pramerica definiuje ryzyko płynności jako ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów, czyli ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań związane z rozbieżnościami w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikającymi z zapadalnością aktywów i wymagalności zobowiązań, oraz jako ryzyko rozliczenia, czyli ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych.

Biorąc pod uwagę spodziewane wpływy gotówkowe, po których nastąpią wypływy z tytułu zobowiązań, Pramerica określa *duration* związane z przepływami finansowymi w okresie inwestowania (do 30 lat), na tej podstawie powstaje plan inwestycyjny.

Pramerica utrzymuje bezpieczny poziom gotówki na rachunkach bieżących gwarantujący pełną zdolność do pokrywania krótkoterminowych zobowiązań. Poza tym, portfel inwestycyjny Spółki zawiera również krótkoterminowe papiery dłużne o wysokim stopniu płynności, co pozwoli Spółce efektywnie utrzymywać bezpieczny poziom płynności.

Łączna kwota oczekiwanych zysków z przyszłych składek wyznaczona na 31 grudnia 2016 r. wynosi 973,9 mln PLN.

C.5. RYZYKO OPERACYJNE

Pramerica definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne, ze względu na stałość występowania i potencjalne skutki uważane jest za istotne.

Ryzyka operacyjne występują we wszystkich aspektach działalności Pramerica i są dla niej ryzykami istotnymi. Ryzyko operacyjne identyfikowane jest na dwa sposoby:

- rejestrowanie informacji o poniesionych z tytułu ryzyka stratach (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych),
- prowadzenie rejestru skarg i wniosków klientów.

Pomiar ryzyka operacyjnego oparty jest na:

- zebranych informacjach dotyczących zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- kluczowych wskaźnikach ryzyka,
- danych z przeprowadzonych kontroli i audytu wewnętrznego,
- wiedzy i doświadczeniu kierownictwa poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Poniższe ryzyka są identyfikowane przez Pramerica jako kluczowe ryzyka operacyjne:

- ryzyko kontynuacji działalności,
- ryzyka bezpieczeństwa informacji:
 - zarządzanie bezpieczeństwem informacji i ochrona danych,
 - bezpieczeństwo aplikacji,
 - dostęp do systemów,
 - uprawnienia i zabezpieczenia w zakresie komunikacji zewnętrznej,
- ryzyko utraty danych osobowych,
- ryzyko zarządzania dostawcami,
- ryzyko modelu.

Ryzyka te zapisane są w rejestrze ryzyk i przypisano im najwyższą kategorię ważności (tzn. bardzo wysoka). Zgodnie z wewnętrznymi przepisami, ryzyka te będą oceniane co roku, niezależnie od rzeczywistych rezydualnych ekspozycji.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym składa się z następujących komponentów:

- rejestr ryzyk,
- samoocena ryzyka i kontroli,
- kluczowe wskaźniki ryzyka,
- rejestr zdarzeń operacyjnych,
- prognozowane ryzyka,
- zarządzanie problemami,
- pomiar, modelowanie i raportowanie.

Spółka opracowała polityki i standardy w celu zarządzania ryzykami związanymi z użyciem technologii. W szczególności, wszystkie urządzenia i systemy muszą działać zgodnie ze stosowanymi przez Pramerica standardami kontroli bezpieczeństwa informacji, standardami technologicznymi i specyfikacjami technicznymi.

Standardy te obejmują między innymi standardy rozwoju systemów, określające działania i wyniki prac niezbędne do tworzenia bezpiecznych i odpornych systemów, spełniających wymagania biznesowe. W odpowiedzi na zagrożenia bezpieczeństwa i cyberataki, Pramerica opracowała program zapewnienia bezpieczeństwa informacji. Aby zapewnić ciągłość działalności firmy w przypadku awarii, Spółka opracowała program kontynuacji działalności.

C.6. POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA

Rzyko reputacyjne

Pramerica definiuje to ryzyko jako ryzyko związane z negatywnym postrzeganiem Spółki przez klientów, partnerów, inwestorów, akcjonariuszy, jednostki nadzoru oraz opinię publiczną.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Pramerica oraz ograniczanie prawdopodobieństwa wystąpienia straty reputacyjnej. W ramach zarządzania ryzykiem reputacji Pramerica wykonuje monitoring mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucji informacji w tym zakresie.

Rzyko strategiczne

Rzyko strategiczne to ryzyko związane z niewypełnieniem przez Pramerica jej założeń planów strategicznych. Ryzyko strategiczne może mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki, a co za tym idzie, zwiększa ryzyko reputacji. Dla każdej linii biznesu ustalane są odrębne cele, określone kluczowymi wskaźnikami. Kluczowe wskaźniki są także podstawą planowania finansowego. Wszystkie założenia są przygotowywane starannie i są realistyczne, są też oparte na wielu latach praktyki i doświadczenia Spółki. Realizacja planów i wskaźników jest monitorowana przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą.

C.7. WSZELKIE INNE INFORMACJE

Pramerica włącza do swojego systemu zarządzania ryzykiem przeprowadzanie testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do wszystkich istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

W 2016 roku Pramerica wykonała testy w ramach wymogu Komisji Nadzoru Finansowego. Dodatkowo Pramerica wykonała testy warunków skrajnych dla ryzyka rynkowego – walutowego.

D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI

D.1. AKTYWA

Całkowita wartość aktywów Spółki na potrzeby wypłacalności według stanu na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 698,7 mln PLN. W Tabeli 3 przedstawiona została wycena klas aktywów na 31 grudnia 2016 r. na potrzeby wypłacalności oraz sprawozdań finansowych (wartości w tysiącach PLN).

AKTYWA	WYCENA NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI	WYCENA NA POTRZEBY SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10 538	4 108
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 599	7 721
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	620 296	620 296
Obligacje państowe	571 137	571 137
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	454	454
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	48 705	48 705
Pożyczki pod zastaw polisy	30 459	30 459
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	42 534	42 534
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	-12 553	1 181
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	-6 972	945
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-5 581	235
Pozostałe należności (handlowe, inne niż działalności ubezpieczeniowej)	438	438
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1 250	1 340
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	3 096	1 052
Aktywa ogółem (wartość na potrzeby wypłacalności)	698 655	

Tabela 3: Wycena aktywów.

Poniżej zamieszczony został opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności, wraz z wyjaśnieniem ewentualnych istotnych różnic pomiędzy wyceną do celów wypłacalności a wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały utworzone w związku z przejściowymi różnicami pomiędzy wyceną aktywów i zobowiązań dla potrzeb wypłacalności a ich wartością podatkową. Rozpoznając aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, Spółka dokonuje analizy ich odzyskiwalności.

Istotne różnice pomiędzy wyceną aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Różnica w wycenie aktywów z tytułu odroczonego podatku wynika z innej wartości ujemnych różnic przejściowych, rozpoznanych dla potrzeb wypłacalności w porównaniu do ich wartości wyznaczonej dla celów rachunkowości.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny zostały wycenione dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej odpowiadającej możliwej do uzyskania cenie sprzedaży tychże aktywów. W tej kategorii aktywów na potrzeby wypłacalności Spółka ujmuje tylko posiadane samochody. Ich wyceny dokonuje w oparciu o analizę ofert sprzedaży na rynku wtórnym modeli o możliwie zbliżonych parametrach technicznych.

Istotne różnice pomiędzy wyceną aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny zostały dla potrzeb wypłacalności wycenione w wartości godziwej, podczas gdy dla celów rachunkowości aktywa te wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Obligacje państewkie

Posiadane przez Pramerica obligacje Skarbu Państwa na 31 grudnia 2016 r. były notowane na rynkach aktywnych. Spółka wycenia obligacje skarbowe w wartości godziwej wyznaczonej na podstawie kursu zamknięcia na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie z uwzględnieniem zarachowanych odsetek. Spółka na 31 grudnia 2016 r. nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych, prezentowane w pozycji „Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania”, wyceniane są w wartości godziwej wyznaczonej na podstawie notowań opublikowanych przez zarządzające tymi funduszami towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena tych aktywów jest równa ich wycenie końcowej na 31 grudnia 2016 r. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości.

Depozyty bankowe inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

W pozycji „Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych” na 31 grudnia 2016 r. Spółka prezentuje depozyty o terminie zapadalności 2 stycznia 2017 r., wycenione w wartości godziwej z uwzględnieniem zarachowanych odsetek.

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Aktywa ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, obejmujące wyłącznie jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych (funduszach zewnętrznych), są wyceniane w wartości godziwej

wyznaczonej na podstawie notowań opublikowanych przez zarządzające tymi funduszami towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena tych aktywów jest równa ich wycenie końcowej na 31 grudnia 2016 r.

Pożyczki i hipoteki

Pożyczki pod zastaw polisy

Pożyczki pod zastaw polisy są wyceniane przez Pramerica w wartości godziwej praw zabezpieczonych na polisach związanych z wartością wykupu tychże polis.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

Spółka rozpoznaje w aktywach bilansu dla potrzeb wypłacalności kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o wartości odpowiadającej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zawartych umów reasekuracji biernej.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Spółka rozpoznaje w aktywach bilansu dla potrzeb wypłacalności kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie o wartości odpowiadającej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zawartych umów reasekuracji biernej.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Pozostałe należności to należności o terminie zapłaty krótszym niż rok. Mając na uwadze zasadę istotności, Spółka wycenia je i prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej równej kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy aktualizujące wartość tychże należności, wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego i przeprowadzonej przez Spółkę analizy odzyskiwalności.

Środki pieniężne

Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych Spółka prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji „Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)” Spółka prezentuje wycenione w wartości godziwej czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz należności z tytułu udziału reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych oraz należności z tytułu udziału w zyskach reasekuratorów. Dokonując oszacowania wartości godziwej czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, Spółka uwzględnia wartość możliwą do odzyskania w przypadku rezygnacji z kontraktu. Wyżej wymienione należności z tytułu reasekuracji biernej wyceniono na 31 grudnia 2016 r. w wartości godziwej, równej środkom otrzymanym w wyniku rozliczenia rozrachunków z reaskuratorem.

D.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE

Całkowita wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółki na potrzeby wypłacalności według stanu na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 21,4 mln PLN.

W Tabeli 4 przedstawione zostały informacje na temat wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na 31 grudnia 2016 r., w podziale na linie biznesowe (wartości w tysiącach PLN).

LINIA BIZNESOWA	WARTOŚĆ NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA	MARGINES RYZYKA	REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI
Ubezpieczenia zdrowotne	-258 299	51 751	-206 548
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	412 682	45 085	457 767
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)	22 460	12 979	35 438
Pozostałe ubezpieczenia na życie	-367 158	101 980	-265 178
Reasekuracja czynna ubezpieczeń na życie	-2 087	2 022	-65
Razem:	-192 402	213 816	21 415

Tabela 4: Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ubezpieczenia zdrowotne

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczane jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, wypadkowość, zachorowalność, koszty oraz rezygnacje z umów, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Pramerica oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych, wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania, uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczane jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje i wykupy, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Pramerica oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczane jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie ze strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje i wykupy, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Pramerica oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Pozostałe ubezpieczenia na życie

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczane jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje z umów, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Pramerica oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Reasekuracja czynna ubezpieczeń na życie

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Przepływy pieniężne na okres 1. kwartału zostały skalkulowane na podstawie aktualnych doświadczeń z ostatnich 4 kwartałów.

Margines ryzyka

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Margines ryzyka obliczany jest osobno dla każdej linii biznesowej. Spółka wyznacza margines ryzyka zgodnie z formułą standardową, stosując prognozowane wymogi kapitałowe w kolejnych latach, które następnie są dyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Informacje o stosowanych uproszczeniach przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

W obliczeniach marginesu ryzyka użyto przybliżone wartości projekcji poszczególnych ryzyk na poziomie podmodułów kapitałowych wymogów wypłacalności dla linii ubezpieczeń życiowych oraz zdrowotnych, a także wyliczonych wymogów kapitałowych na datę wyceny.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (najlepsze oszacowanie oraz margines ryzyka) są obarczone niepewnością co do ich wartości, ze względu na zidentyfikowane ryzyka w poniższych obszarach.

- Istnieją ryzyka nieujęte w formule standardowej, przykładem jest ryzyko prawne lub regulacyjne mogące mieć swój skutek w regulacjach związanych z produktem ubezpieczeniowym i już zawartymi umowami ubezpieczenia. Poziom niepewności z tym związany jest trudny do oszacowania.
- W przypadku, gdy doświadczenia Spółki nie są wystarczająco wiarygodne, by móc je użyć do ustalenia założeń do wyceny najlepszego oszacowania, istnieje konieczność zastosowania oceny eksperckiej w ustaleniu niektórych założeń. Takie założenia będą aktualizowane przy kolejnych iteracjach wyceny na potrzeby wypłacalności, w szczególności, gdy więcej danych i doświadczenie Spółki na to pozwoli. W związku z tym, że w Pramerica ryzyko rezygnacji z umów zostało skwantyfikowane jako największe, niepewność wynikająca z oceny eksperckiej założeń co do poziomu rezygnacji lub z nieuchwycenia jego związku z warunkami rynkowymi/ekonomicznymi może mieć wpływ na wartość najlepszego oszacowania.
- W związku z tym, że margines ryzyka jest obliczany formułą, która bazuje również na najlepszym oszacowaniu, powieła zatem taką samą niepewność co do wartości i najlepsze oszacowanie.

Wprawdzie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (najlepsze oszacowanie oraz margines ryzyka) są obarczone niepewnością co do ich wartości (m.in. ze względu na powyższe ryzyka), to ryzyko związane z ewentualnym niedoszczegoleniem jest zaadresowane kapitałem będącym nadwyżką środków własnych ponad poziom całkowitego wymogu kapitałowego na potrzeby wypłacalności.

Istotne różnice między stosowanymi przez Spółkę zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych.

Tabela 5 zawiera podsumowanie różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w ujęciu ilościowym (wartości w tysiącach PLN).

LINIA BIZNESOWA	WARTOŚĆ NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA	MARGINES RYZYKA	REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI	REZERWY T-U NA POTRZEBY WYCENY W SPRAWOZDANIACH FINANSOWYCH	RÓŻNICA
Ubezpieczenia zdrowotne	-258 299	51 751	-206 548	34 141	-240 689
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	412 682	45 085	457 767	448 189	9 578
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)	22 460	12 979	35 438	42 849	-7 411
Pozostałe ubezpieczenia na życie	-367 158	101 980	-265 178	14 931	-280 108
Reasekuracja czynna ubezpieczeń na życie	-2 087	2 022	-65	2 116	-2 182
Razem:	-192 402	213 816	21 415	542 226	-520 811

Tabela 5: Różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Różnice między stosowanymi przez Pramerica zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych są uznawane przez Pramerica za istotne, jeżeli przekraczają poziom 10 mln PLN.

Ubezpieczenia zdrowotne

Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności ustalane są na bazie składki brutto (gdzie rezerwa na bazie składki brutto odnosi się do różnicy pomiędzy sumą wszystkich zobowiązań, przyszłych kosztów, a przyszłymi składkami brutto), natomiast na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych rezerwa równa jest rezerwie składki (na bazie *pro rata temporis*).

Pozostałe ubezpieczenia na życie

Główne różnice między stosowanymi przez Spółkę zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych są takie same jak w przypadku Ubezpieczeń na życie z udziałem w zyskach, z wyjątkiem:

- W rezerwie na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych nie stosuje się formuły na rezerwę Zillmera uwzględniającej koszty akwizycyjne.

D.2.1. INNE ISTOTNE INFORMACJE

Należności z tytułu reasekuracji dla ubezpieczeń zdrowotnych wyniosły (- 7,0 mln PLN) na datę bilansową. Należności z tytułu reasekuracji dla ubezpieczeń na życie wyniosły (-5,6 mln PLN) na datę bilansową.

Informacje dotyczące należności od spółek celowych

Spółka nie posiada należności od spółek celowych.

Oświadczenie dotyczące zastosowania korekty dopasowującej

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przez Spółkę korekty z tytułu zmienności

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przejściowego odliczenia

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d dyrektywy 2009/138/WE.

D.3. INNE ZOBOWIĄZANIA

W Tabeli 6 przedstawiona została wycena klas pozostałych zobowiązań na 31 grudnia 2016 r. na potrzeby wypłacalności oraz sprawozdań finansowych (wartości w tysiącach PLN).

AKTYWA	WYCENA NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI	WYCENA NA POTRZEBY SPRAWOZDANIA FINANSOWYCH
Zobowiązania warunkowe	17	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 421	1 421
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	111 348	25 892
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	6 598	6 598
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	13 462	11 393

Tabela 6: Inne zobowiązania.

Zobowiązania warunkowe

W pozycji „Zobowiązania warunkowe” Spółka wykazuje wartość godziwą otrzymanych gwarancji bankowych oszacowaną z uwzględnieniem prawdopodobieństwa realizacji tychże.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

W pozycji „Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)” Spółka wykazuje rezerwę na koszty niewykorzystanych urlopów oraz rezerwę na odprawy emerytalne dla pracowników. Wartość godziwa rezerwy związanej z kosztami niewykorzystanych urlopów została oszacowana jako ekwiwalent pieniężny, należny pracownikowi z tytułu niewykorzystanego urlopu w przypadku ustania stosunku pracy. Natomiast wartość godziwa rezerwy na odprawy emerytalne dla pracowników oszacowano uwzględniając zarówno wysokość wynagrodzenia pracownika, jak i związane z wiekiem i stażem pracy pracownika prawdopodobieństwo utrzymania zatrudnienia w Spółce aż do osiągnięcia przez pracownika wieku emerytalnego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego została rozpoznana w związku z przejściowymi różnicami pomiędzy wyceną aktywów i zobowiązań dla potrzeb wypłacalności a ich wartością podatkową.

Istotne różnice pomiędzy wyceną aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Różnica w wycenie zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z innej wartości dodatnich różnic przejściowych rozpoznanych dla potrzeb wypłacalności w porównaniu do ich wartości wyznaczonej dla celów rachunkowości (głównie na skutek innego poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w obu reżimach sprawozdawczych).

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Pozostałe zobowiązania handlowe to zobowiązania o terminie zapłaty krótszym niż rok. Spółka wycenia je i prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziej oszacowanej jako kwota wymaganej zapłaty z uwzględnieniem oceny własnej zdolności kredytowej.

Pozostałe zobowiązania

W pozycji „Pozostałe zobowiązania” Spółka prezentuje bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, wycenione w wartości godziej oszacowanej jako kwota wymaganej zapłaty z uwzględnieniem oceny własnej zdolności kredytowej w przyszłości oraz zobowiązania z tytułu udziału reasekuratorów w składce. Wartość godziwa udziału reasekuratorów w składce została oszacowana w wysokości środków zapłaconych w wyniku rozliczenia wzajemnych rozrachunków z reasekurem. Pozostałe zobowiązania to zobowiązania o terminie zapłaty krótszym niż rok.

D.4. ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Pramerica nie stosowała alternatywnych metod wyceny.

D.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące wyceny do celów wypłacalności zostały zawarte w rozdziałach D.1-D.3.

E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

E.1. ŚRODKI WŁASNE

Wartość środków własnych na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 544,4 mln PLN.

E.1.1. INFORMACJE NA TEMAT ISTOTNYCH WARUNKÓW GŁÓWNYCH POZYCJI ŚRODKÓW WŁASNYCH POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ

W Tabeli 7 przedstawione zostały informacje dot. podstawowych środków własnych wykazanych przez Pramerica na 31 grudnia 2016 r., wraz z informacją o wysokości środków własnych dopuszczonych na pokrycie wymogów kapitałowych (wartości w tysiącach PLN).

	ŁĄCZNIE	KATEGORIA 1 NIEOGRANICZONE	KATEGORIA 1 OGRANICZONE	KATEGORIA 2	KATEGORIA 3
Kapitał zakładowy	60 000	60 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	45 000	45 000		0	
Rezerwa uzgodnieniowa	439 394	439 394			
Razem	544 394	544 394		0	0
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	544 394	544 394		0	0
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	544 394	544 394		0	0

Tabela 7: Struktura oraz jakość środków własnych na 31 grudnia 2016 r.

Środki własne Pramerica składają się wyłącznie z podstawowych środków własnych (w rozumieniu Art. 241 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dn. 11 września 2015 r.) i obejmują nadwyżkę aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności. Spółka w całości klasyfikuje wyżej wymienioną kwotę do kategorii 1.

W Tabeli 8 zamieszczone zostało ilościowe wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wartością kapitału własnego wykazaną w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną na potrzeby wypłacalności (wartości w tysiącach PLN).

POZYCJA	WARTOŚĆ NA 31 GRUDNIA 2016 R.
Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu finansowym	207 491
Brak wartości niematerialnych i prawnych w bilansie na potrzeby wypłacalności	-3 523
Brak aktywowanych kosztów akwizycji w bilansie na potrzeby wypłacalności	-76 495
Różnica w wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 430
Różnica w wartości nieruchomości, maszyn i urządzeń	-5 122
Rozpoznanie w bilansie na potrzeby wypłacalności kwot należnych z tytułu reasekuracji	-13 733
Różnica w wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	520 811
Różnica w wartości rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-85 457
Pozostałe różnice	-6 007
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami obliczona na potrzeby wypłacalności	544 394

Tabela 8: Różnice pomiędzy wartością kapitału własnego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną na potrzeby wypłacalności na 31 grudnia 2016 r.

Różnica pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności wynika przede wszystkim z różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i dla celów wypłacalności, braku aktywowanych kosztów akwizycji w bilansie dla celów wypłacalności oraz ze związanej z wyżej wymienionymi różnicami odmiennej wysokości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

E.2. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY

Minimalny wymóg kapitałowy

Wartość minimalnego wymogu kapitałowego na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 67,8 mln PLN. Współczynnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) środkami własnym wyniósł 803,2%.

Tabela 9 zawiera informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Pramerica do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego (wartości w tysiącach PLN).

POZYCJA	WARTOŚĆ 31 GRUDZIEŃ 2016 R.
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy (LMCR)	22 388
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	271 120
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	67 780
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	16 009

Tabela 9: Informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Pramerica do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Wartość kapitałowego wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 271,1 mln PLN. Współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) środkami własnymi wyniósł 200,8%.

Tabela 10 zawiera wartości wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2016 r. w podziale na poszczególne moduły ryzyka (wartości w tysiącach PLN).

POZYCJA	WARTOŚĆ 31 GRUDZIEŃ 2016 R.
Ryzyko rynkowe	52 467
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	140
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	259 489
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	107 636
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Dyweryfikacja	-95 235
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR)	324 497
Ryzyko operacyjne	10 219
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-63 596
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	271 120

Tabela 10: SCR w podziale na moduły ryzyka (formuła standardowa).

Na potrzeby obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka stosuje formułę standardową, zgodną z wytycznymi EIOPA.

- Spółka stosuje uproszczone obliczanie wymogu kapitałowego dla podmodułu ryzyka katastroficznego w grupowych ubezpieczeniach na życie, które jest zgodne z Art. 96 rozporządzenia delegowanego.
- Przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosowała parametrów specyficznych, o których mowa w art. 104 ust. 7 dyrektywy 2009/138/WE.

W okresie sprawozdawczym kapitałowy wymóg wypłacalności oraz minimalny wymóg kapitałowy nie ulegały istotnym zmianom.

E.3. ZASTOSOWANIE PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLCZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Spółka nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na *duracji* na potrzeby obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWANYM MODELEM WEWNĘTRZNYM

Nie dotyczy. Kapitałowy wymóg wypłacalności jest wyznaczany w Pramerica w oparciu o formułę standardową.

E.5. NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI

W 2016 roku nie wystąpiła niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym ani kapitałowym wymogiem wypłacalności.

E.6. WSZELKIE INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały zawarte w rozdziałach E.1-E.5.

ZAŁĄCZNIKI

W sekcji Załączniki zamieszczone zostały następujące formularze:

KOD	FORMULARZ SPRAWOZDAWCZY
■ S.02.01.02	Bilans
■ S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
■ S.05.02.01	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
■ S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
■ S.23.01.01	Środki własne
■ S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
■ S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

W związku z profilem prowadzonej działalności oraz stosowanym modelem wyceny na potrzeby wypłacalności, Spółka nie wykazuje pozycji w następujących formularzach.

KOD	FORMULARZ SPRAWOZDAWCZY
■ S.17.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
■ S.19.01.21	Informacje o szkodach dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
■ S.22.01.21	Wpływ gwarancji długoterminowych oraz środków przejściowych
■ S.25.02.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – formuła standardowa i częściowy model wewnętrzny
■ S.25.03.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – pełny model wewnętrzny
■ S.28.02.01	Minimalny wymóg kapitałowy – zakłady prowadzące działalność w różnych działach ubezpieczeń

Załącznik I

S.02.01.02

Bilans (w tys. PLN)

		Solvency II value
Aktywa		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	10,538
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytku własny	R0060	2,599
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	620,296
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcie i udziały	R0100	0
Akcie i udziały – notowane	R0110	0
Akcie i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	571,137
Obligacje państwowie	R0140	571,137
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	454
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	48,705
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	42,534
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	30,459
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	30,459
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	-12,553
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-12,553
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	-6,972
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-5,581
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	0
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	438
Akcie własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	1,250
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	3,096
Aktywa ogółem	R0500	698,655
		Solvency II value
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	-14,023
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-206,548
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-258,299
Margines ryzyka	R0640	51,751
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	192,524
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	43,438
Margines ryzyka	R0680	149,087
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	35,438
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	22,460
Margines ryzyka	R0720	12,979
Zobowiązania warunkowe	R0740	17
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1,421
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	111,348
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	0
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	6,598
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	13,462
Zobowiązania ogółem	R0900	154,261
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	544,394

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
69,482	80,334	13,557	62,095	0	0	2,235	21,263	248,965
3,397	440	45	4,199	0	0	0	0	8,082
66,085	79,894	13,511	57,895	0	0	2,235	21,263	240,883
69,412	80,334	13,557	62,072	0	0	2,235	21,263	248,872
3,395	440	45	4,197	0	0	0	0	8,078
66,016	79,894	13,511	57,875	0	0	2,235	21,263	240,794
31,664	15,930	3,148	22,238	0	0	825	7,872	81,676
1,289	83	0	3,335	0	0	0	0	4,706
30,376	15,847	3,148	18,903	0	0	825	7,872	76,970

techniczno-ubezpieczeniowych											
Brutto	R1710	1,666	52,845	8,425	1,926	0	0	0	0	0	64,862
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-224	0	0	14	0	0	0	0	0	-210
Netto	R1800	1,890	52,845	8,425	1,913	0	0	0	0	0	65,072
Koszty poniesione	R1900	31,273	28,311	5,711	27,967	0	0	11	100		93,374
Pozostałe koszty	R2500										0
Koszty ogółem	R2600										93,374

Załącznik I

S.05.02.01

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (w tys. PLN)

	Kraj siedziby	5 najważniejszych krajów (według wysokości składki przypisanej brutto) - zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					5 najważniejszych krajów i Kraj siedziby
	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400		US					
	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Premiums written / Składki przypisane							
Brutto	R1410	225,468	23,498				248,965
Udział zakłdu reasekuracji	R1420	8,082	0				8,082
Netto	R1500	217,386	23,498				240,883
Składki zarobione / Premiums earned							
Brutto	R1510	225,374	23,498				248,872
Udział zakłdu reasekuracji	R1520	8,078	0				8,078
Netto	R1600	217,297	23,498				240,794
Odszkodowania i świadczenia / Claims incurred							
Brutto	R1610	72,979	8,696				81,676
Udział zakłdu reasekuracji	R1620	4,706	0				4,706
Netto	R1700	68,274	8,696				76,970
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Changes in other technical provisions							
Brutto	R1710	64,862	0				64,862
Udział zakłdu reasekuracji	R1720	-210	0				-210
Netto	R1800	65,072	0				65,072
Koszty poniesione	R1900	93,263	110				93,374
Pozostałe koszty	R2500						0
Koszty ogółem	R2600						93,374

Załącznik I

S.12.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (w tys. PLN)

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniemi ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0		0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0		0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka / Technical provisions calculated as a sum of BE and RM										
Najlepsze oszacowanie / Best Estimate										
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	412,682	22,460	0	-367,158	0	0	-2,087	65,897	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0	0	0	-5,581	0	0	0	0	-5,581

Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	412,682	22,460	0	-361,577	0	0	-2,087	71,478
Margines ryzyka	R0100	45,085	12,979	101,980		0	2,022		162,065
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Amount of the transitional on Technical Provisions									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	457,767	35,438	-265,178		0	-65		227,962

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniemi z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczenia na życie)	
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0210	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0220	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		-258,299	0	0	0	-258,299
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		0	0	0	-6,972	-6,972
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090		-258,299	0	0	6,972	-251,327
Margines ryzyka	R0100	51,751			0	0	51,751
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-206,548			0	0	-206,548

Załącznik I

S.23.01.01

Środki własne (w tys. PLN)

	Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	60,000	60,000	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	45,000	45,000	0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0	0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0		
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	439,394	439,394		
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0			
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	0				
--	--------------	---	--	--	--	--

Odliczenia

Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	544,394	544,394	0	0	0

Uzupełniające środki własne

Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawne wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0

Dostępne i dopuszczone środki własne

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	544,394	544,394	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	544,394	544,394	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	544,394	544,394	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	544,394	544,394	0	0	
SCR	R0580	271,120				
MCR	R0600	67,790				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	200,79%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	803,18%				

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	544,394
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	105,000
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	439,394

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	973,865
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	973,865

Załącznik I

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (w tys. PLN)

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	USP	Uproszczenie
	R0100	C0110	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	52,467		0
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	140		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	259,489	0	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	107,636	0	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	0	0
Dywersyfikacja	R0060	-95,235		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	324,497		
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności				
Ryzyko operacyjne	R0130	10,219		
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0		
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-63,596		
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0		
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	271,120		
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0		
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	271,120		
Inne informacje na temat SCR				
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0		
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0		
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0		
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0		
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0		

Załącznik I

S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (w tys. PLN)

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	321,834	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	90,849	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	22,460	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		21,495,500

		Ogólne obliczenie MCR
		C0070
Liniowy MCR	R0300	22,388
SCR	R0310	271,120
Górny próg MCR	R0320	122,004
Dolny próg MCR	R0330	67,780
Łączny MCR	R0340	67,780
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16,009
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	67,780

Telefon: +48 22 543 16 00
Telefax: +48 22 543 16 01
E-mail: office@bdo.pl
Internet: www.bdo.pl

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12,
02-676 Warszawa
Polska

**Pramerica Życie
Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.
al. Jana Pawła II 17
00-854 Warszawa**

**Raport i opinia
niezależnego biegłego rewidenta
z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzanego na dzień 31 grudnia 2016 roku i za okres
kończący się tego dnia**

BDO Sp. z o.o. Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS: 0000293339, Kapitał zakładowy: 1.000.000 PLN., NIP 108-000-42-12. Biura regionalne BDO: Katowice 40-007, ul. Uniwersytecka 13, tel: +48 32 661 06 00, katowice@bdo.pl; Kraków 30-415, ul. Wadowicka 8a, tel: +48 12 378 69 00, krakow@bdo.pl; Poznań 60-650, ul. Piątkowska 165, tel: +48 61 622 57 00, poznan@bdo.pl; Wrocław 53-332, ul. Powstańców Śląskich 7a, tel: +48 71 734 28 00, wroclaw@bdo.pl

BDO Sp. z o.o. jest członkiem BDO International Limited, brytyjskiej spółki i częścią międzynarodowej sieci BDO, złożonej z niezależnych spółek członkowskich.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGLEGO REWIDENTA

dla Rady Nadzorczej Pramerica Życie
Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego Sprawozdania o wyplacalności i kondycji finansowej Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 17, na dzień 31 grudnia 2016 roku i za rok obrotowy zakończony tego dnia sporzązonego zgodnie z następującymi przepisami:

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U.2015.1844 z dnia 10 listopada 2015 roku z późniejszymi zmianami) zwana dalej „Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”,
- Tytuł I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) (Dz. U. UE L 12 z 17 stycznia 2015 roku, str. 1 z późniejszymi zmianami) zwane dalej „Rozporządzenie”

Sprawozdanie o wyplacalności i kondycji Finansowej zostało sporzązone w celu spełnienia wymogów Art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność kierownika jednostki

Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie Sprawozdania o wyplacalności i kondycji Finansowej i jego rzetelną prezentację zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniem. Kierownik jednostki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia Sprawozdania o wyplacalności i kondycji Finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o Sprawozdaniu o wyplacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów Art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że Sprawozdanie o wyplacalności i kondycji finansowej zostało sporzązone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w Sprawozdaniu o wyplacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od osiądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia Sprawozdania o wyplacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę Sprawozdania o wyplacalności i kondycji finansowej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki.

Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. sporządzane na dzień 31 grudnia 2016 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało sporzązone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia.

Cel sporządzenia i ograniczenia wykorzystania

Nie dokonując modyfikacji naszej opinii pragniemy zwrócić uwagę na cel sporządzenia niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej opisany w Podsumowaniu Sprawozdania o wypłacalności i kondycji Finansowej. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporzązone w celu spełnienia wymogów Art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i może nie być odpowiednie do wykorzystania w innych celach.

Inne kwestie

Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. sporządziło sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku i za rok obrotowy zakończony tego dnia zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z póź. zm.), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, do którego dnia 8 maja 2016 roku wydana została odrębna opinia z badania.

Warszawa, 12 maja 2017 roku

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3355

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie:

Michał Włodarczyk
Biegły Rewident
nr ewid. 12436

Działający w imieniu BDO Sp. z o.o.:

dr André Helin
Prezes Zarządu
Biegły Rewident nr ewid. 90004

Telefon: +48 22 543 16 00
Telefax: +48 22 543 16 01
E-mail: office@bdo.pl
Internet: www.bdo.pl

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12,
02-676 Warszawa
Polska

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania sprawozdania o wypłacałości i kondycji finansowej
sporządzanego**

**na dzień 31 grudnia 2016 roku i za okres
kończący się tego dnia**

BDO Sp. z o.o. Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS: 0000293339, Kapitał zakładowy: 1.000.000 PLN., NIP 108-000-42-12. Biura regionalne BDO: Katowice 40-007, ul. Uniwersytecka 13, tel: +48 32 661 06 00, katowice@bdo.pl; Kraków 30-415, ul. Wadowicka 8a, tel: +48 12 378 69 00, krakow@bdo.pl; Poznań 60-650, ul. Piątkowska 165, tel: +48 61 622 57 00, poznan@bdo.pl; Wrocław 53-332, ul. Powstańców Śląskich 7a, tel: +48 71 734 28 00, wroclaw@bdo.pl

BDO Sp. z o.o. jest członkiem BDO International Limited, brytyjskiej spółki i częścią międzynarodowej sieci BDO, złożonej z niezależnych spółek członkowskich.

I. CZĘŚĆ OGÓLNA RAPORTU

1. Ogólna charakterystyka zakładu (dane identyfikujące zakład)

Spółka działa pod firmą Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna.

Siedzibą Spółki jest 00-854 Warszawa, al. Jana Pawła II 17.

Zgodnie z wpisem do rejestru i statutem Spółki głównym przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziale I - ubezpieczenia na życie według Polskiej Klasyfikacji Działalności 6511z, reasekuracja według Polskiej Klasyfikacji Działalności 6520z oraz pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne według Polskiej Klasyfikacji Działalności 6629z.

Spółka działa na podstawie:

- Statutu sporzązonego w formie aktu notarialnego dnia 19 grudnia 2013 roku wraz z późniejszymi zmianami,
- Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- Kodeksu spółek handlowych w zakresie określonym w ustawie o działalności ubezpieczeniowej,
- Zezwolenia Ministra Finansów z dnia 29 października 1998 roku nr FI/1139/AU/JJ/98.

24 kwietnia 2001 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy - XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000008906. Obecnie rejestr jest prowadzony w XII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie.

Spółka ma nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 526-22-62-838 oraz numer REGON: 013281575.

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 60 000 tys. zł i dzielił się na 6 000 000 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.

W 2016 roku oraz do dnia zakończenia badania nie nastąpiły zmiany kapitału zakładowego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku akcjonariat Spółki zgodnie z informacją Zarządu przedstawił się następująco:

Akcjonariat	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu
Prudential International Insurance Holdings Ltd.	6 000 000	100,0%

Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 207 490,9 tys. zł.

Funkcję kierownika Spółki sprawuje Zarząd.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku członkami Zarządu byli:

- Aneta Podyma	- Prezes Zarządu
- Helena Gosk	- Wiceprezes Zarządu
- Robert Gowin	- Członek Zarządu
- Tomasz Kostrzycki	- Członek Zarządu

W badanym okresie i do dnia zakończenia badania wystąpiły następujące zmiany w Zarządzie Spółki: odwołano Pana Tomasz Kostrzyckiego z funkcji Członka Zarządu Uchwałą Rady Nadzorczej nr 1/01/2017 z dnia 5 stycznia 2017.

2. Dane identyfikujące podmiot uprawniony i biegłego rewidenta

Badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji Finansowej sporzązonego na dzień 31 grudnia 2016 roku i za rok kończący się tego dnia zostało przeprowadzone przez BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, wpisany na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 3355.

Badanie zostało przeprowadzone pod kierunkiem kluczowego biegłego rewidenta Michała Włodarczyka (nr ewidencyjny 12436).

3. Stwierdzenie uzyskania od zakładu żądanego informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

Kierownik jednostki złożył wszystkie żądane przez biegłego rewidenta oświadczenia, wyjaśnienia i informacje niezbędne do przeprowadzania badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania oraz biegły rewident nie był ograniczony w doborze właściwych metod badania.

4. Oświadczenie kierownictwa zakładu

Kierownictwo zakładu złożyło w dniu wydania niniejszego raportu pisemne oświadczenie o prawidłowości sporządzenia i prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

5. Pozostałe stwierdzenia dotyczące sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Aktywa, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zostały prawidłowo wycenione i ustalone dla celów wypłacalności.

Kapitałowy wymóg wypłacalności oraz minimalny wymóg wypłacalności zostały prawidłowo obliczone przez Spółkę zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia.

Zakład posiada dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy oraz dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności.

Warszawa, 12 maja 2017 roku

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3355

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie:

Michał Włodarczyk
Biegły Rewident
nr ewid. 12436

Działający w imieniu BDO Sp. z o.o.:

dr André Helin
Prezes Zarządu
Biegły Rewident nr ewid. 90004